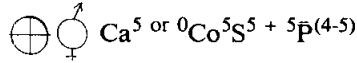

วงศ์ Melastomaceae (วงศ์ไม้พุดองอินทร์)

สูตรประกอบของดอก

ปริมาณพืช

ประมาณ 175 สกุล ประมาณ 4,000 ชนิดพันธุ์

นิเวศน์วิสัย

มีทั้งไม้ยืนต้น ไม้พุ่ม ไม้ล้มลุก และไม้เลื้อย

ใบ

เป็นใบเดี่ยว ติดเรียงแบบ decussate ขอบใบเรียบ มีขน
ก่อนข้างหยาบคลุมใบและกิ่งอ่อน เส้นใบแยกออกมา
จากกลางฐานใบจำนวน 3-9 เส้น ในลักษณะ palmate
หรืออาจมีเส้นกลางใบเด่นชัดเพียงเส้นเดียว

ช่อดอก

แบบ cyme หรือ umbelliform cyme หรือ panicle
หรือออกรวมกันเป็นพวงบนกิ่งหรือชอกใบ เป็นดอกมี
เพศครบ รูปทรงดอกมีสัดส่วนสมดุลง

กลีบรอง

มี 5-4 กลีบ โคนเชื่อมติดกันเป็น calyx tube หรือ
hypanthium ตอนบนแยกเป็นแฉก 5-4 แฉก ช้อนทับกัน
คงสภาพนาน

กลีบดอก

มี 5-4 กลีบ แยกกัน ติดบนขอบของ calyx tube หลุด
ร่วงง่าย มักมีสีสด สีสชมพู ม่วง น้ำเงิน กลีบมักบิด

เกสรตัวผู้

มีจำนวนสองเท่าของกลีบดอก เรียงเป็น 2 วงชั้น ก้าน
เกสรแยกกัน มีสีชมพูหรือม่วงอ่อน เกสรมีลักษณะเป็น
diadelphous อับเกสรยื่นเป็นวงสี่เหลี่ยมสด แตกเป็น
ช่องตอนปลาย

เกสรตัวเมีย

มีรังไข่แบบ inferior ภายในมี 4-5 ห้องติดกัน มีเมือดไข่
มาก

การติดของไข่

เป็นแบบ axile placentation

ผล

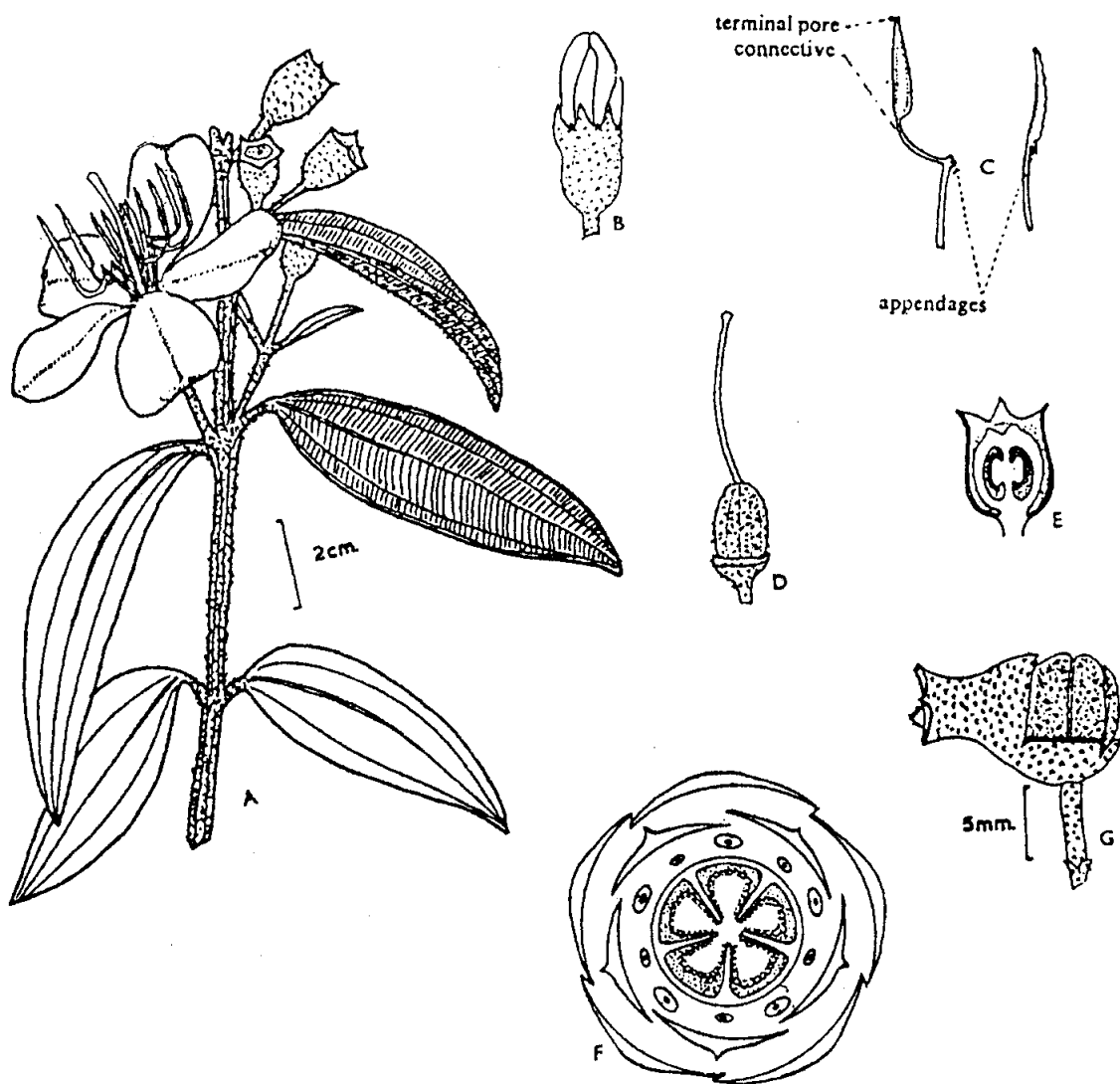
เป็นแบบ capsule หรือ berry

เมล็ด

มีหลายเมล็ด ขนาดเล็ก ไม่มีอาหารสะสม ต้นอ่อนใน
เมล็ดมีขนาดเล็ก

ฤดูออกดอก-ผล

เมษายน-กรกฎาคม

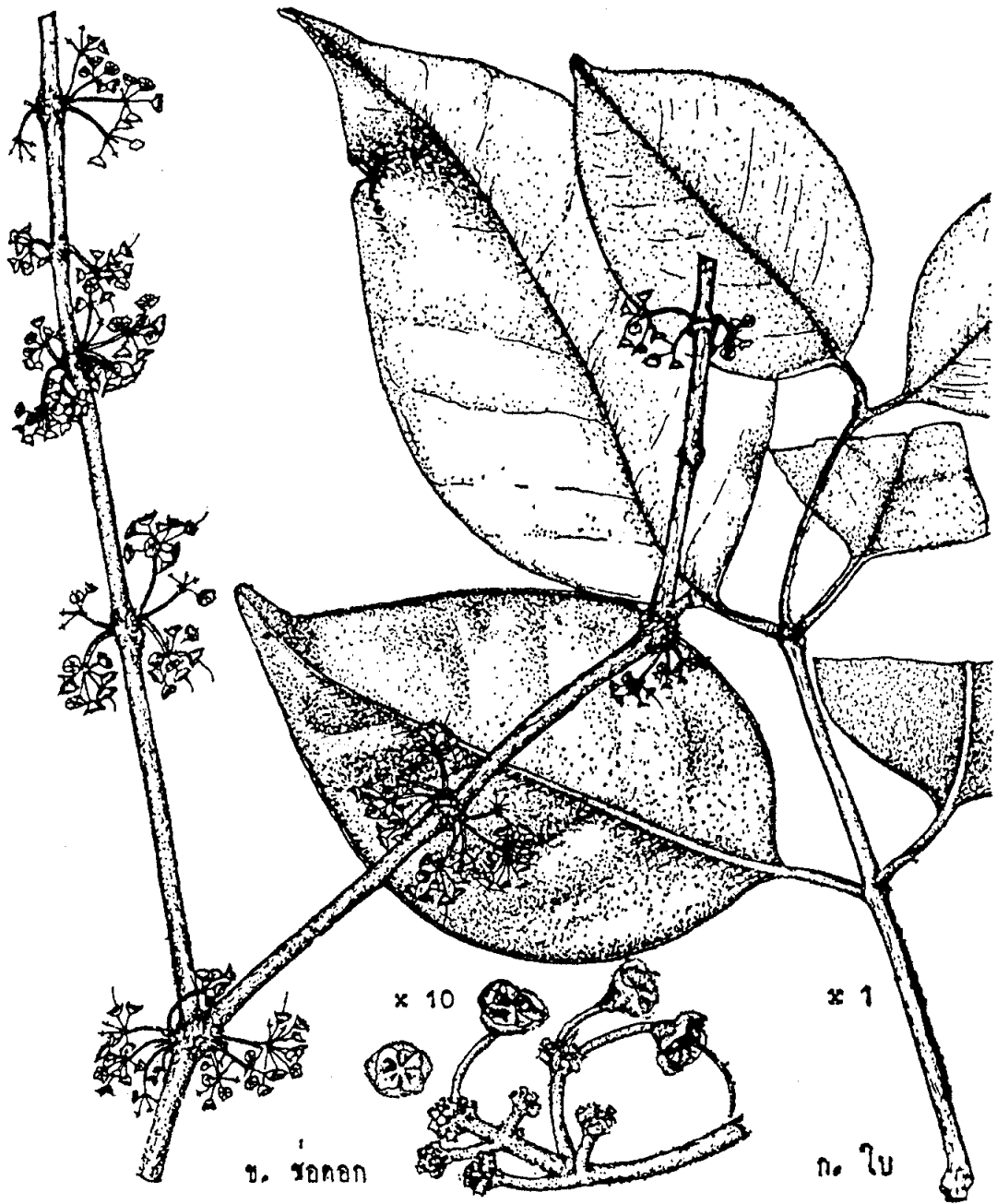
ภาพที่ 263 โคลงเคลงขี้เหล็ก (*Melastoma malabathricum*)

A กิ่งติดดอก B ดอกตูม C เกสรตัวผู้ D เกสรตัวเมีย

E รังไข่ผ่าตามยาว F ผังโครงดอก G ผล

ตัวอย่างชนิดพืช

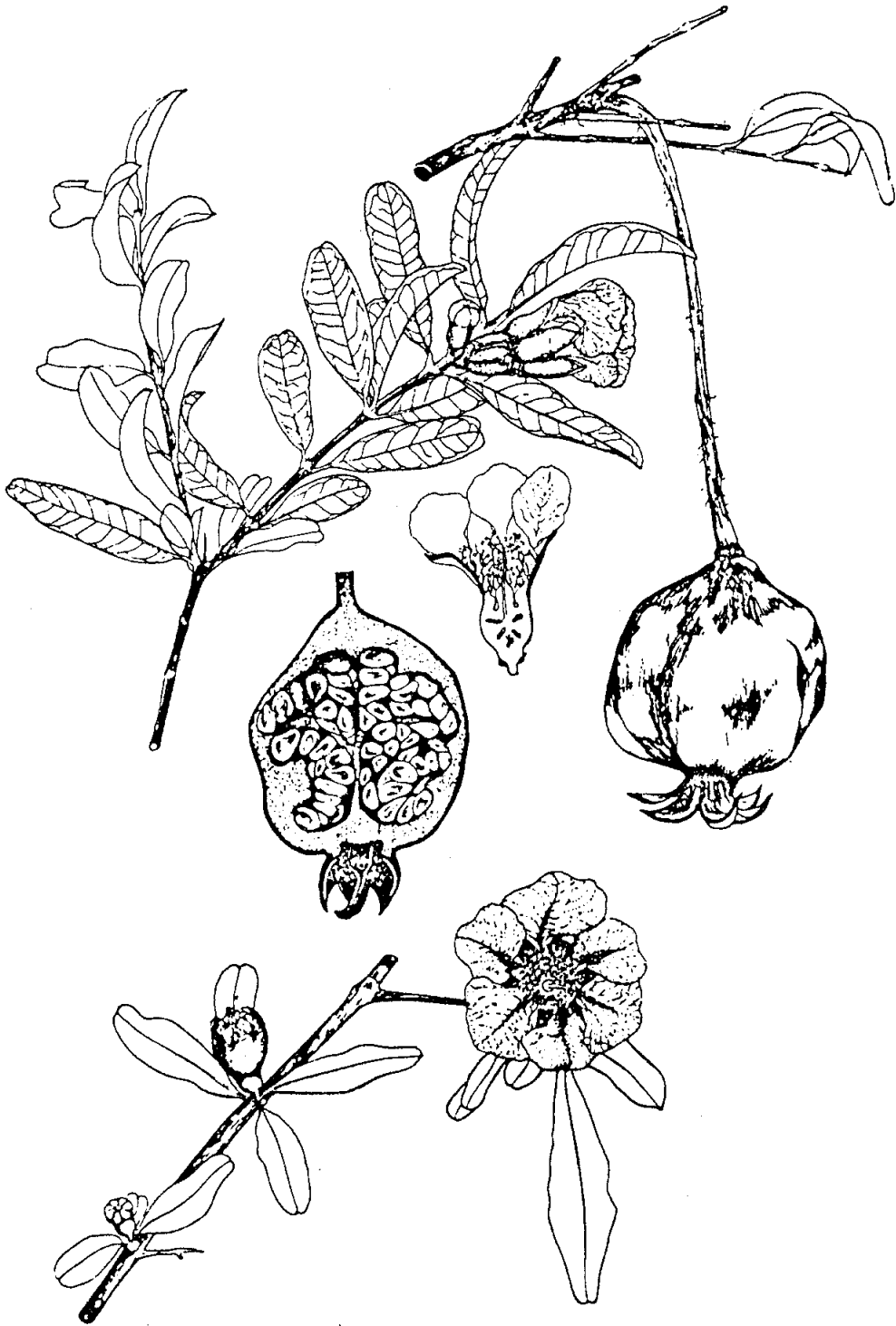
<i>Allomorpha alata</i>	มังเร่หิน
<i>Diplectria divarigata</i>	พลองอินทร์
<i>Dissochaeta celebica</i>	เอ็นอ้าเถา
<i>Marumia dimorpha</i>	เล็บเหยี่ยว
<i>Medinilla coerulescens</i>	พริกไทยส้ม
<i>Melastoma malabathricum</i>	โคลงเคลงขึ้นก
<i>Melastoma orientale</i>	โคลงเคลงตัวผู้
<i>Melastoma polyanthum</i>	โคลงเคลง
<i>Melastoma villosum</i>	เอ็นอ้า
<i>Memecylon garcinioides</i>	พลอง
<i>Osbeckia chinensis</i>	เอ็นอ้าน้อย
<i>Osbeckia stellata</i>	เอ็นอ้าขน
<i>Osbeckia watanae</i>	เอ็นอ้า
<i>Oxyspora gracilis</i>	มังเล
<i>Pternandra caerulescens</i>	พลองแก้มอัน
<i>Sonerila deflexa</i>	สาวสนม

ภาพที่ 264 พลอง (*Memecylon ovatum*)

วงศ์ **Punicaceae** (วงศ์ไม้ทับทิม)

สูตรประกอบของดอก	$\text{Ca}^{5-7}\text{Co}^{5-7}\text{S}^{\infty}\text{P}^{(\infty)}$
ปริมาณพืช	มี 1 สกุล 2 ชนิดพันธุ์
นิเวศวิสัย	เป็นไม้พุ่มขนาดกลางหรือไม้ยืนต้นขนาดเล็ก ตามกิ่งและปลายยอดมักมีหนามแหลมยาวติดอยู่
ใบ	เป็นใบเดี่ยว ออกเป็นกระจุก หรือติดเรียบแบบตรงกันข้าม รูปใบรีขอบขนาน
ช่อดอก	เป็นแบบ cyme มีเพศครบ รูปทรงได้สัดส่วนสมดุลง่าย ออกที่ปลายหรือซอกกิ่ง
กลีบรอง	มี 5-6 กลีบ ติดกันเป็นหลอด ปลายผายแยกเป็นแฉก มีสีส้มแดงหรือสีแสด เนื้อกลีบเหนียวคล้ายหนัง มีสภาพกึ่งทน
กลีบดอก	มี 5-7 กลีบ เนื้อกลีบนุ่ม บาง และยับย่น ติดอยู่ที่คอหลอดของกลีบรอง มีสีส้มแดงหรือสีแสด ร่วงเร็ว
เกสรตัวผู้	มีจำนวนมาก อยู่แยกกัน จัดเป็นหลายวงชั้น ก้านเกสรยาว
เกสรตัวเมีย	มีรังไข่แบบ superior รูปลักษณะเป็น utricle หรือ campanulate ภายในมี 3-7 ห้อง โดยมีเยื่อ placenta เจริญ ออกมาทั้งห้องไว้ มีเมดไข่มาก
การติดของไข่	ตอนล่างของรังไข่ติดแบบ axile placentation แต่ตอนบนติดแบบ parietal placentation
ผล	เป็นผลแบบ berry ที่มีผนังเหนียวหนา ลักษณะเป็น utricle ตอนปลายมีกลุ่มของ persistent calyx ติด
เมล็ด	มีจำนวนมาก ผิวหุ้มเมล็ดเป็นบุขี้เยื่อสะสมน้ำหวาน บริเวณใกล้ผิวในเมล็ดจะมีสีแดงหรือชมพูเข้ม
ฤดูออกดอก-ผล	มิถุนายน-กันยายน

ภาพที่ 265 ทับทิม (*Punica granatum*)

ตัวอย่างชนิดพืช

Punica granatum

ทับทิม

Punica granatum var. nana

ทับทิมหนู

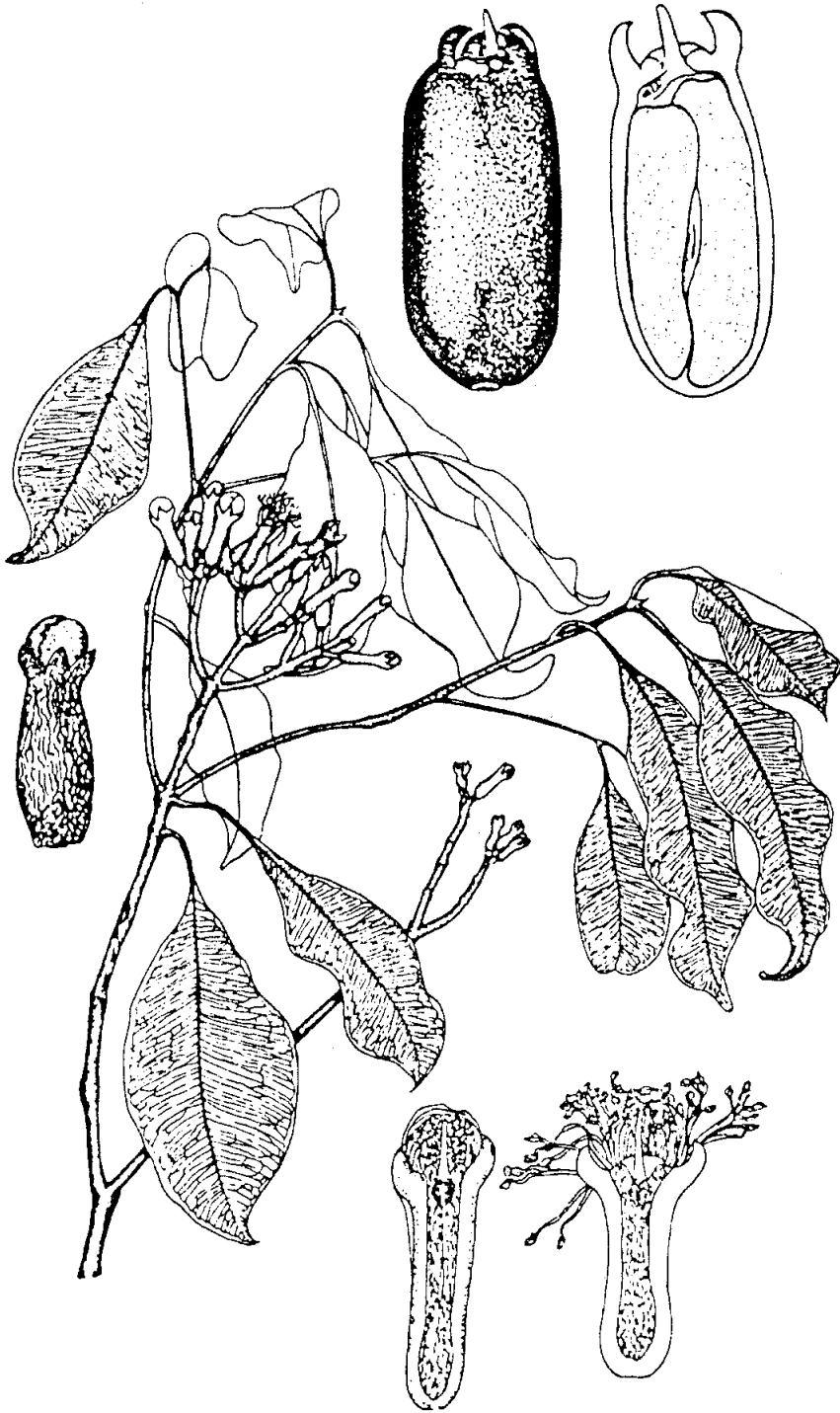
วงศ์ Myrtaceae (วงศ์ไม้ขมพู่)

สูตรประกอบของดอก	$\oplus \ominus \text{Ca}^{4-5} \text{Co}^{4-5} \text{S}^{\infty} \text{P}^{(2-5)}$
ปริมาณพืช	ประมาณ 120 สกุล ประมาณ 3,400 ชนิดพันธุ์
นิเวศน์วิสัย	เป็นไม้พุ่มหรือไม้ยืนต้น เปลือกเรียบ ส่วนต่างๆ ของต้นพืชมักมีน้ำมันหอมระเหย
ใบ	เป็นใบเดี่ยว ติดเรียงแบบตรงกันข้าม ขอบใบเรียบ เนื้อใบเหนียวหนา ผิวใบเป็นมันหรือมีขนนุ่มคลุม ในเนื้อใบมีต่อมน้ำมันเป็นจุดใสแฝงอยู่ ใบอ่อนมักมีสีคล้ายทองแดง ใบมักมีอายุยืน ไม่มีการผลัดใบเด่นชัด เส้นใบบริเวณใกล้ขอบเป็นเส้นบรจข
ดอก	เป็นดอกเดี่ยวหรือช่อดอกแบบ cyme หรือ raceme ดอกมีเพศครบ มีรูปทรงได้สัดส่วนสมดุลง
กลีบรอง	มี 4-5 กลีบ หรือไม่ปรากฏ อยู่แยกกัน มีสภาพคงทนดี
กลีบดอก	มี 4-5 กลีบ แยกกัน ติดอยู่บนวงขอบรองรับกลีบรอง
เกสรตัวผู้	มีจำนวนมาก อยู่แยกกันหรืออยู่เป็นกลุ่ม ๆ ติดบนขอบรองรับกลีบรอง เส้นเกสรมีสี อับเกสรเป็นตุ่มกระเปาะเห็นชัดเจน ขณะดอกยังตูมก้านเกสรโค้งงอเข้าหากกลางดอก
เกสรตัวเมีย	มีรังไข่แบบ inferior มีห้องในรังไข่ตั้งแต่ 1 ห้อง มีเมดไซ่มาก
การติดของไข่	เป็นแบบ axile placentation
ผล	เป็น berry หรือ capsule
เมล็ด	มีขนาดใหญ่ แข็ง ไม่มีอาหารสะสม
ฤดูออกดอก-ผล	กรกฎาคม-กันยายน

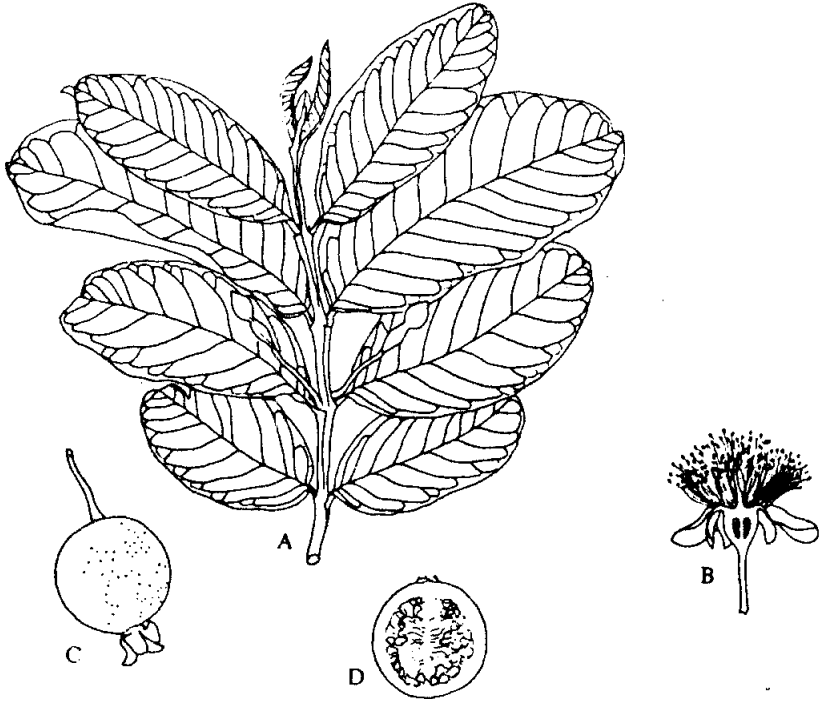

ตัวอย่างชนิดพืช

<i>Acmena polyantha</i>	หว่าซี่มด
<i>Baekia frutescens</i>	สนทราย
<i>Barringtonia coccinea</i>	จิก
<i>Barringtonia racemosa</i>	จิกสวน
<i>Callistemon citrinus</i>	หลิวดอก
<i>Callistemon lanceolatus</i>	แปรงล้างขวด
<i>Careya herbacea</i>	กระโดนดิน
<i>Careya sphaerica</i>	กระโดน
<i>Cleistocalyx operculatus</i>	หว่าเขา
<i>Decaspermum cambodianum</i>	หัวแหวน
<i>Decaspermum fruticosum</i>	ขี้ใต้
<i>Eucalyptus citriodora</i>	ยูคาลิปตัส
<i>Eucalyptus globolus</i>	น้ำมันเขียว
<i>Eugenia caryophyllus</i>	กานพลู
<i>Eugenia cinerea</i>	เสม็ดแดง
<i>Eugenia cumini</i>	หว่า
<i>Eugenia furfuracea</i>	เสม็ดน้ำ
<i>Eugenia grata</i>	เสม็ดขุน
<i>Eugenia jambos</i>	ชมพู่น้ำดอกไม้
<i>Eugenia javanica</i>	ชมพู่แก้มแหม่ม
<i>Eugenia malaccensis</i>	ชมพู่มาเหมียว
<i>Eugenia paniala</i>	มะเกี๋ยง
<i>Melaleuca leucadendra</i>	เสม็ดขาว
<i>Myrtus communis</i>	น้ำมันเขียว
<i>Psidium cujavillus</i>	ฝรั่งหนู
<i>Psidium guajava</i>	ฝรั่ง
<i>Rhodamnia dumetorum</i>	พลองขี้ฉั่น
<i>Rhodomyrtus tomentosa</i>	พรวด

ภาพที่ 266 กานพลู (*Eugenia caryophyllata*)

ภาพที่ 267 ฝรั่ง (*Psidium guajava*)

A ยอด B ดอกผ่าตามยาว C ผล D ผลผ่าตามยาว

วงศ์ Rhizophoraceae (วงศ์ไม้โกงกาง)

สูตรประกอบของดอก	$\oplus \ominus Ca^{(3-16)}Co^{3-16}S^{6-\infty}P^{(2-5)}$
ปริมาณพืช	มี 17 สกุล 120 ชนิดพันธุ์
นิเวศวิสัย	เป็นไม้ยืนต้น ไม้ผลัดใบ ขึ้นอยู่ตามชายเลนที่มีน้ำขึ้นน้ำลงเป็นประจำ ทั้งน้ำกร่อยและน้ำเค็ม มีรากพิเศษชนิด pneumatophore, stilt root หรือ prop root หรือ buttress root เมื่อน้ำหนุนขึ้นสูง รากเหล่านี้จะจมอยู่ที่ระดับน้ำ และรากเหล่านี้มักจะเจริญดีทางด้านตะวันออกของลำต้นหรือด้านใต้ลม มีเพียงบางชนิดพบในป่าดงดิบและป่าเบญจพรรณ
ใบ	เป็นใบเดี่ยว ขอบใบเรียบ เนื้อใบเหนียววอบหนาเป็นมัน ติดเรียงแบบ decussate มีเยื่อก้านใบเป็นแบบ interpetiolar stipule ประกอบกันเป็นรูปกรวย ปลายแหลมยาว หลุดร่วงง่ายเมื่อใบมีอายุมากขึ้น
ช่อดอก	เป็นแบบ cyme ออกที่ซอกกิ่ง อาจมีดอกเดี่ยวบ้าง ดอกมีรูปทรงได้สัดส่วน มีเพศครบ มีวงกลีบประดับรูปถ้วยรองรับดอก
กลีบรอง	มี 4-16 กลีบ โคนเชื่อมรวมกันเป็นรูปถ้วย ปลายแยกเป็นแฉกซี่ เนื้อผิวด้านในมักมีสีแดง กลีบรองนั้นมักจะแห้งและแข็ง มีสภาพคงทนดีมาก
กลีบดอก	มี 4-16 กลีบ แยกกัน มีกลีบปิด ขนาดเล็กกว่ากลีบรอง
เกสรตัวผู้	มักมีจำนวนเป็นสองเท่าของกลีบ ติดอยู่บนขอบของ calyx tube ก้านเกสรสั้นมาก
เกสรตัวเมีย	มีรังไข่แบบ inferior ภายในมี 2-5 ห้องติดกัน มีเมดไขห้องละ 2 เม็ด ยอดเกสรมีสภาพคงทน
การติดของไข่	เป็นแบบ axile placentation
ผล	เป็นแบบ berry หรือ capsule

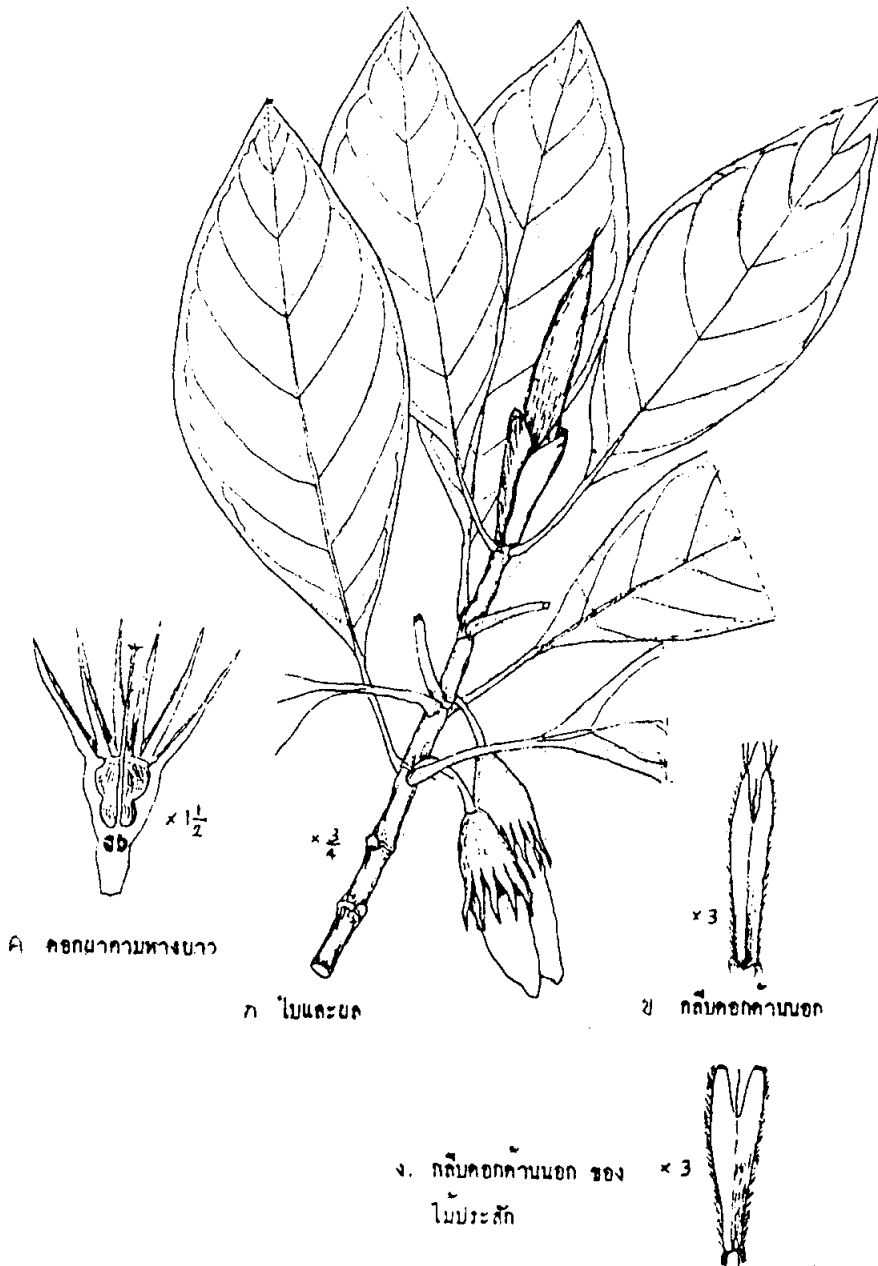
เมล็ด

อาจมีปุยเชื่อมหุ้มเมล็ด ไม่มีอาหารสะสม ต้นอ่อนยาว
ตรง รูปทรงกระบอก มีใบเลี้ยงหลายใบ สามารถงอก
เป็นต้นอ่อนได้แม้ผลจะยังติดอยู่บนต้น (vivipary)
ไม่สม่ำเสมอ

ฤดูออกดอก-ผล

ตัวอย่างชนิดพืช

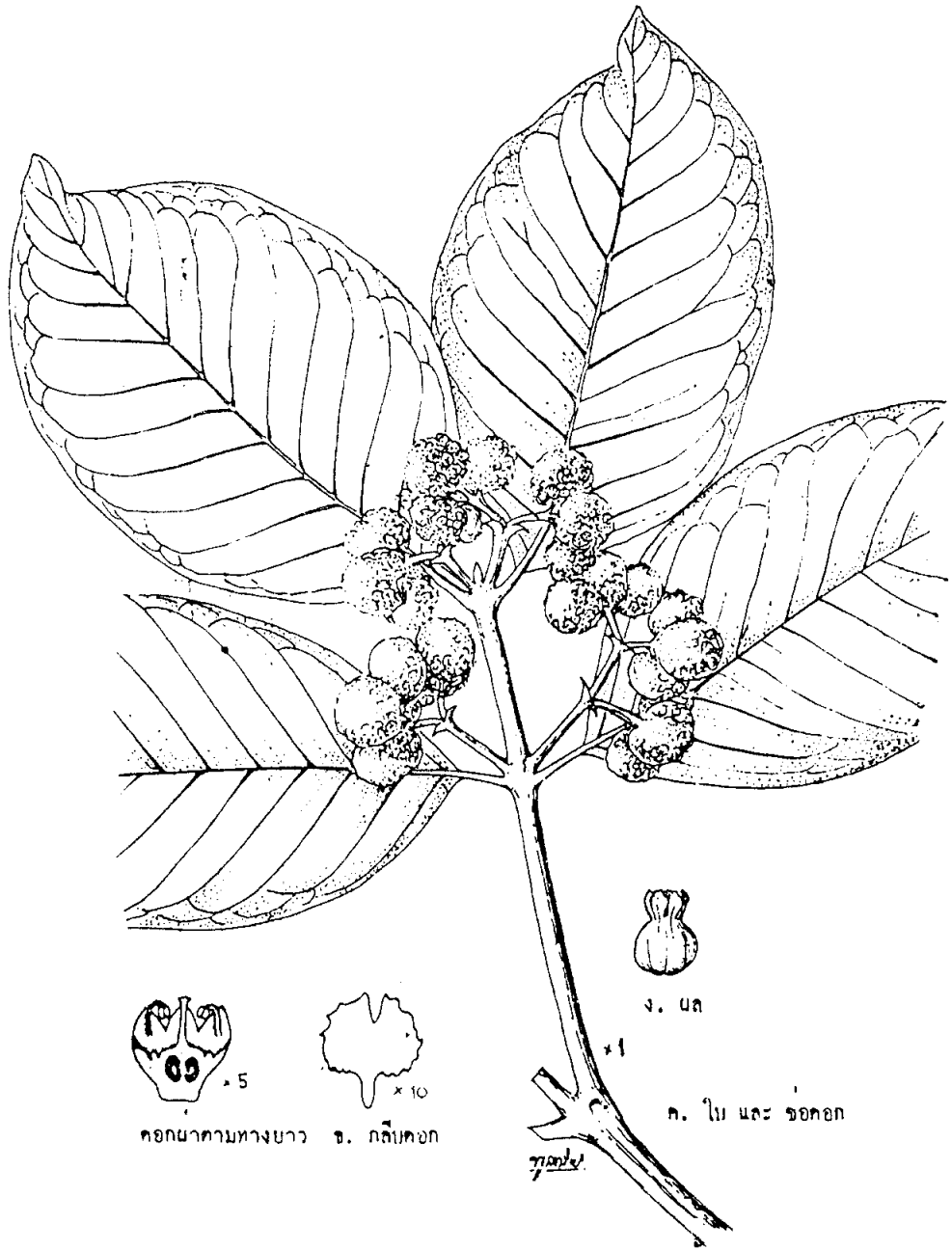
<i>Bruguiera cylindrica</i>	โปรง, รุ่ย, ถั่วขาว
<i>Bruguiera gymnorrhiza</i>	โกงกางหัวสุม, ประสัก
<i>Bruguiera sexangula</i>	ประสักแดง
<i>Carallia brachiata</i>	เจียงพรัานางแอ
<i>Ceriops decandra</i>	โปรงขาว
<i>Ceriops tagal</i>	โปรงแดง
<i>Kandelia candel</i>	รังกะแท้
<i>Pellacelyx saccardianus</i>	ไอ้แกรกใบเล็ก
<i>Rhizophora apiculata</i>	โกงกางใบเล็ก
<i>Rhizophora mucronata</i>	โกงกางใบใหญ่

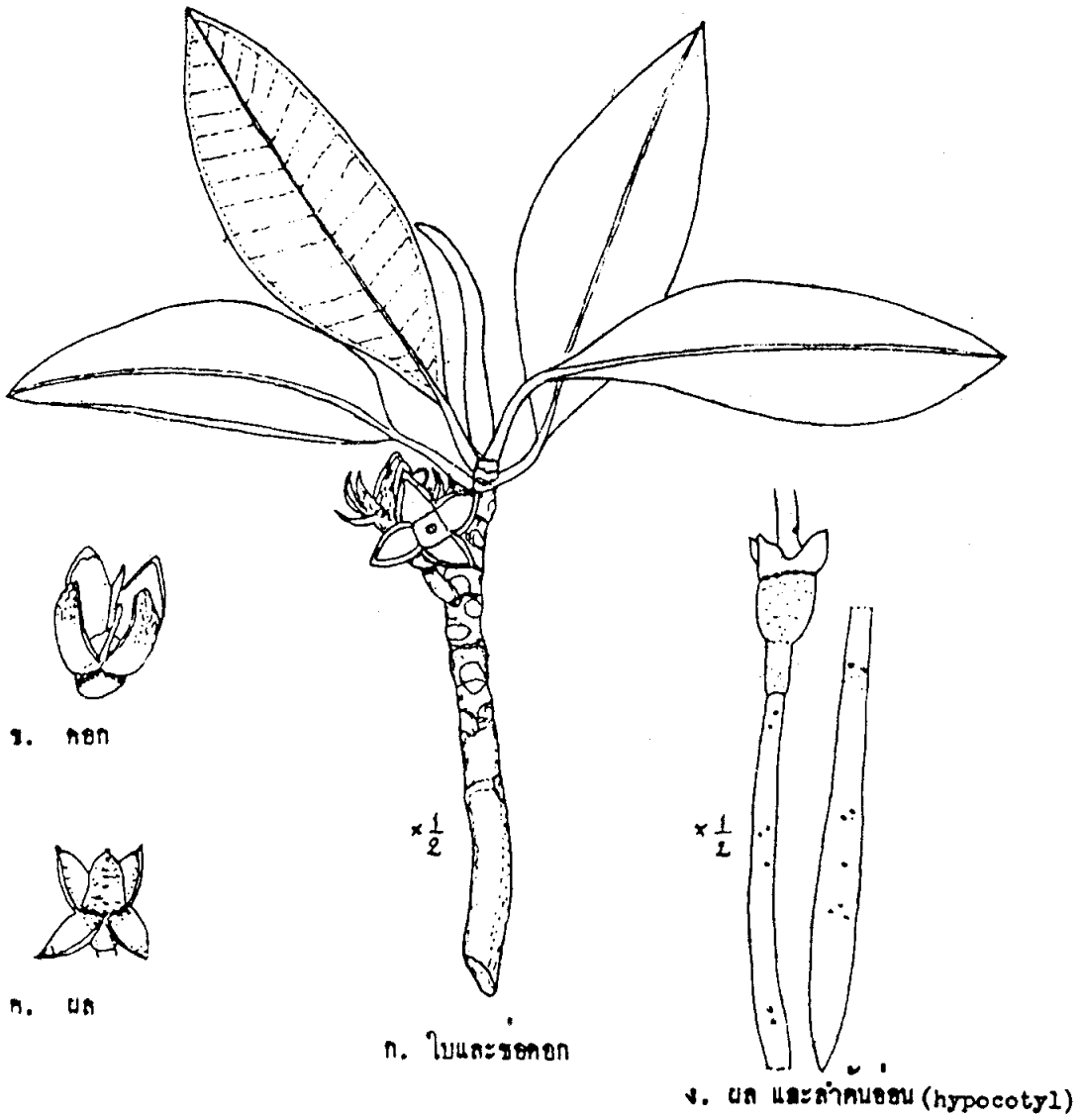
ภาพที่ 268 ฟังกาหัวส้ม (*Bruguiera gymnorrhiza*)

(ก-ค) แสดงลักษณะของ โใบ ดอก และผล

(ง) กลีบดอกของ ประสัก *B. Sexangula*

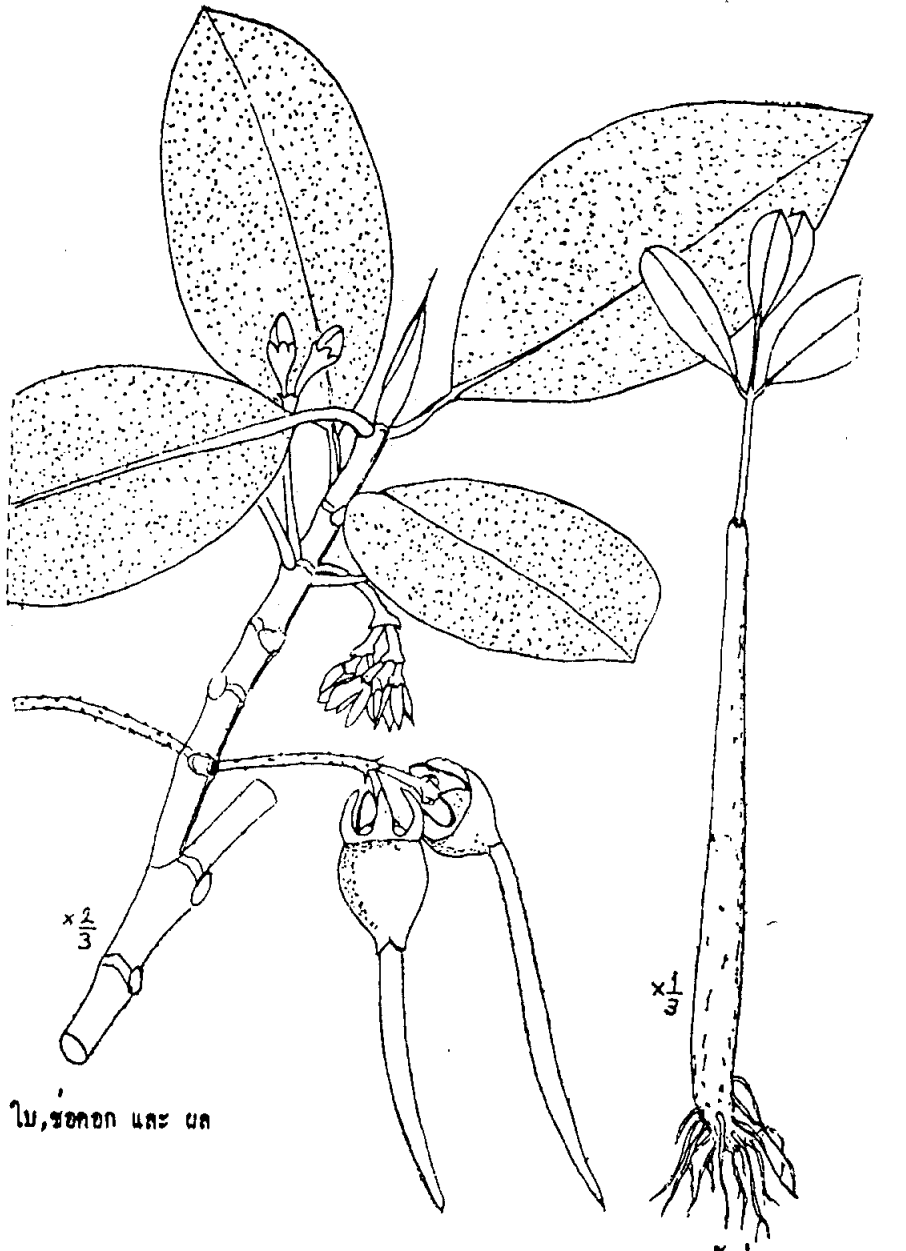

ภาพที่ 269 เจียงพำนางแอ (*Carallia brachiata*)

ภาพที่ 270 โกงกางใบเล็ก (*Rhizophora apiculata*)

ก. ใบ,ช่อกดอก และ ผล

ร. ต้นอ่อน(seedling)

ภาพที่ 271 โกงกางใบใหญ่ (*Rhizophora mucronata*)

วงศ์ Sonneratiaceae (วงศ์ไม้ลำพู)

สูตรประกอบของดอก	$\oplus \ominus \text{Ca}^{(4-8)}\text{Co}^{4-8}\text{S}^{\infty}\text{P}^{(4)}$
ปริมาณพืช	ไม่ปรากฏบันทึก
นิเวศน์วิสัย	เป็นไม้ยืนต้น ไม้ผลัดใบ พบตามป่าดิบเขาฝั่งน้ำ บางชนิดเป็นไม้พุ่ม
ใบ	เป็นใบเดี่ยว ออกตรงกันข้ามเป็นคู่ ๆ ไม่มีเยื่อก้านใบ มีเส้นขอบใบชัดเจน โคนใบเป็นรูปหัวใจหรือสอบเรียว ทาบอยู่กับกึ่ง เนื้อใบเหนียวหนา ด้านบนเกลี้ยง สีขาว ด้านล่างสีนวลหรือมีคราบขาว ก้านใบอวบน้ำ
ช่อดอก	เป็นแบบ cyme ขนาดใหญ่ สีขาว ออกที่ปลายกิ่ง ดอกมีเพศครบ รูปทรงได้สัดส่วน
กลีบรอง	มี 4-8 กลีบ โคนเชื่อมติดกันเป็นรูปถ้วย ปลายแยกเป็นแฉก เนื้อกลีบเหนียวหนา มีสภาพคงทน
กลีบดอก	มี 4-8 กลีบ แยกกัน กลีบบาง ร่วงง่าย
เกสรตัวผู้	มีจำนวนมาก ติดอยู่ที่โคนหลอดกลีบรอง ก้านเกสรแยกกัน ปลายก้านโค้ง อับเกสรติดแบบ versatile
เกสรตัวเมีย	มีรังไข่เป็นแบบ inferior ภายในมี 4 ห้องติดกัน ก้านเกสรยาว มีเมือไข่มาก
การติดของไข่	เป็นแบบ axile placentation
ผล	เป็นแบบ capsule รูปดลูก เมื่อแก่จะแตกออกเป็นเสี่ยง ๆ
เมล็ด	มีสีดำ จำนวนมาก
ฤดูออกดอก-ผล	กุมภาพันธ์-มิถุนายน
ตัวอย่างชนิดพืช	
<i>Duabanga grandiflora</i>	ลำพูป่า, ต้มเต็น
<i>Sonneratia alba</i>	ลำแพน
<i>Sonneratia caseolaris</i>	ลำพู
<i>Sonneratia ovata</i>	ลำแพน

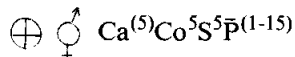
อันดับ Apiales

หมู่พืชในอันดับนี้ส่วนใหญ่เป็นพืชล้มลุก มีเนื้อไม้เพียงเล็กน้อย ใบเป็นใบเดี่ยวหรือใบประกอบ หรือขอบใบแตกเป็นฝอย อาจมีหรือไม่มีเยื่อก้านใบ ช่อดอกเป็นแบบ umbel ดอกย่อยมีขนาดเล็ก มีเพศครบ สัดส่วนสมดุลง่าย มีรังไข่แบบ inferior มีเมล็ดไข่มัดเดียว เมล็ดมีอาหารสะสม ต้นพืชทุกส่วนมีน้ำยางหรือน้ำมัน

เป็นหมู่พืชที่จัดว่าก้าวหน้ามากที่สุดในกลุ่มพืชที่มีกลีบดอกแยกกัน

วงศ์ Araliaceae (ไม้ม่วงศ์เล็บกรูท)

สูตรประกอบของดอก

ปริมาณพืช

มี 65 สกุล ประมาณ 900 ชนิดพันธุ์

นิเวศวิสัย

มีทั้งไม้ยืนต้น ไม้พุ่ม ไม้ล้มลุก และไม้เถาเลื้อย กิ่งแข็ง แต่ตอนกลางมีไส้แกน

ใบ

มีทั้งใบเดี่ยว ใบประกอบแบบต่าง ๆ ขอบใบอาจเรียบ หยักเว้าเป็นจักหรือเป็นฝอย มีเซลล์ขนขึ้นที่ใบ เยื่อก้านใบติดเป็นแผ่นบางที่โคนใบหรือติดอยู่ระหว่างก้านใบ หรือเป็นแผ่น ligule อยู่เหนือโคนใบ

ช่อดอก

เป็นแบบ umbel หรือ compound umbel ดอกย่อยมีขนาดเล็ก สีเขียว มีรูปทรงได้สัดส่วน มีเพศเดี่ยวหรือเพศครบ ดอกมีกลีบประดับย่อยรองรับ

อาจพบช่อดอกแบบ head, receme, panicle หรือ corymb

กลีบรอง

มี 5 กลีบ ติดกันเป็นรูปถ้วย ปลายแยกเป็นจักซี่ กลีบมีขนาดเล็ก

กลีบดอก

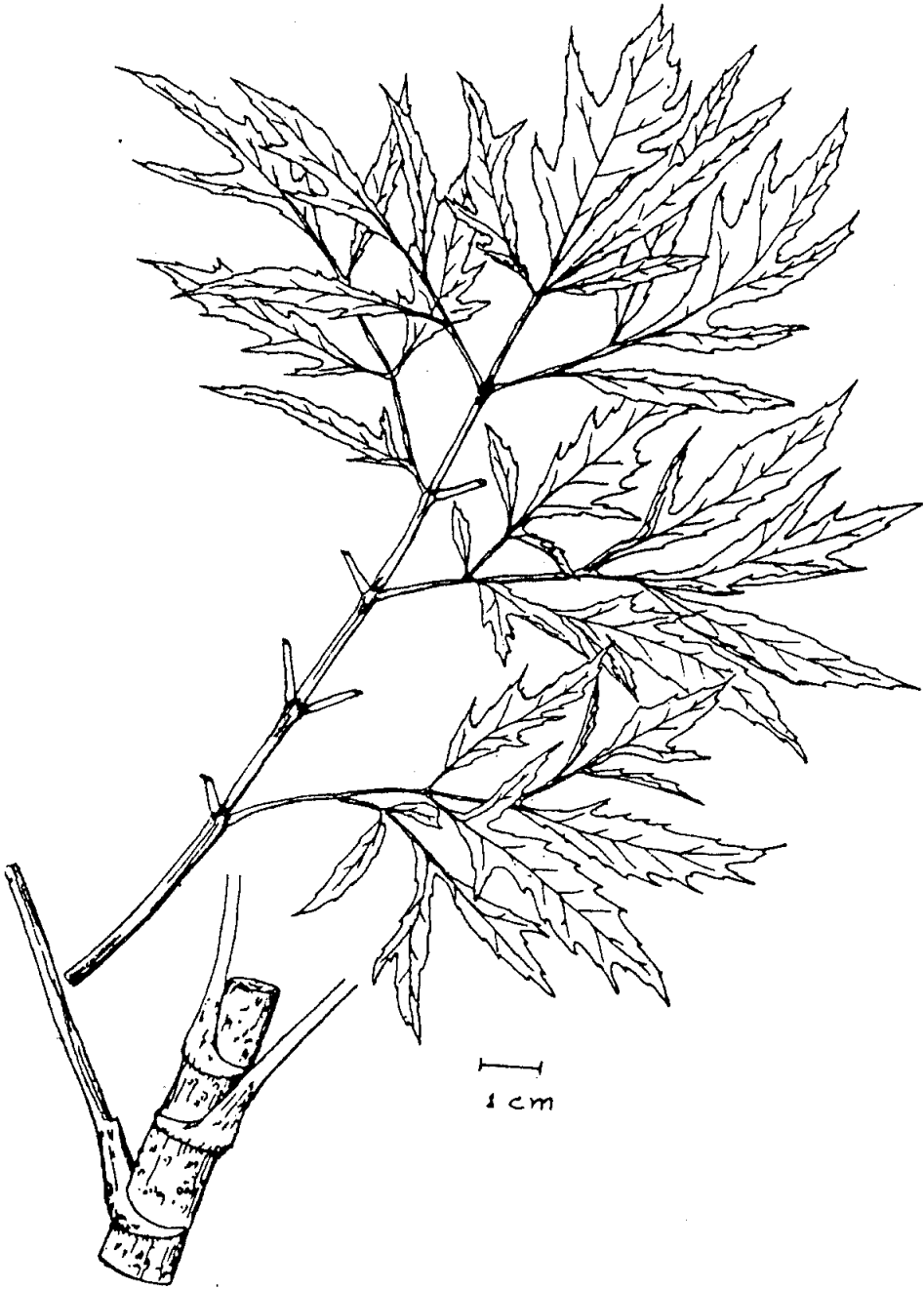
มี 5 กลีบ แยกกันหรืออาจติดกัน มีสีขาวปนเขียว ร่วงเร็ว

เกสรตัวผู้

มี 5 อัน อยู่แยกกัน ติดสลับกลีบดอก

เกสรตัวเมีย

มีรังไข่เป็นแบบ inferior ภายในห้องมีตั้งแต่ 1 ห้อง แต่ละห้องมีเมล็ดไข่มัด 1 เม็ด

ภาพที่ 272 ครุฑผักชี (*Polyscias fruticosa*)

การติดของไข่	เป็นแบบ axile placentation
ผล	เป็นแบบ berry หรือ อาจเป็นผลแบบ cremocarp
เมล็ด	มีต้นอ่อนขนาดเล็ก มีอาหารสะสม
ฤดูออกดอก-ผล	พฤษภาคม-กันยายน

ตัวอย่างชนิดพืช

<i>Acanthopanax aculeatum</i>	ผักแปม
<i>Aralia ferox</i>	กำจัดย่าน
<i>Aralidium pinnatifidum</i>	มือพระนารายณ์
<i>Brassaia actinophylla</i>	หวดปลาหมึก
<i>Brassaiopsis hookeri</i>	ด้างบก
<i>Dizyotheca elegantissima</i>	เล็บครุฑแดง
<i>Hedera himalaica</i>	กระจับเขา
<i>Heteropanax fragrans</i>	อ้อยช้าง
<i>Macropanax dispernum</i>	เพี้ยพาน
<i>Panax dissectum</i>	ครุฑไซง่อนใบเขียว
<i>Panax lepidum</i>	ครุฑไซง่อน
<i>Polyscias balfouriana</i>	ครุฑอีแปะ
<i>Polyscias fillicifolia</i>	ครุฑกนก
<i>Polyscias fruticosa</i>	ครุฑผักชี
<i>Polyscias guilfoylei</i>	ครุฑใบใหญ่
<i>Pseudobrassaiopsis polyacantha</i>	ผักหนามช้าง
<i>Schefflera bengalensis</i>	หวดปลาหมึกเขา
<i>Trevesia palmata</i>	ด้างหลวง
<i>Trevesia valida</i>	คันทามเสื่อ

วงศ์ Apiaceae (ไม้วงศ์ผักชี)

(เดิมใช้ชื่อวงศ์ Umbelliferae)

สูตรประกอบของดอก

ปริมาณพืช

นิเวศนิเวศ

ใบ

ช่อดอก

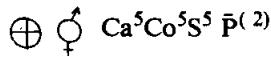
กลีบรอง

กลีบดอก

เกสรตัวผู้

เกสรตัวเมีย

การติดของไข่

ประมาณ 270 สกุล ประมาณ 2,900 ชนิดพันธุ์

เป็นพืชล้มลุกอายุข้ามปี ทุกส่วนของพืชมีกลิ่นน้ำมันหอมระเหย ลำต้นมีร่องตามยาวหลายแนว มีข้อและปล้องปรากฏชัดเจน มีที่น้ำมันหอมแทรกตามยาวตลอดตั้งแต่รากขึ้นมา เป็นพืชผักอาหาร

มีทั้งใบเดี่ยวหรือใบประกอบ ขอบใบหยักเว้าเป็นแฉกหรือเป็นจัก ก้านใบยาวมีเหลี่ยมร่อง โคนก้านใบแผ่อ้าประกบกัน มีเยื่อก้านใบเป็นปลอก ochrea เหนือข้อ

เป็นแบบ umbel หรือ compound umbel มีกลีบประดับย่อย หรือ involucre รองรับช่อดอกย่อย ดอกย่อยมีขนาดเล็ก สีขาวหรือขาวอมม่วง มีเพศครบหรือมีเพศเดียว รูปทรงได้สัดส่วน นอกจากดอกย่อยที่อยู่รอบนอก

มี 5 กลีบ ขนาดเล็กติดกันเป็นถ้วยเล็ก ๆ หรือเป็นแนววงขอบแคบ ๆ ล้อมรอบรังไข่ไว้

มี 5 กลีบแยก ติดเยื้องสลับกับกลีบรอง ร่วงเร็ว ขณะดอกตูมจะม้วนงออัดกัน กลีบหยักเว้าเป็น 2 ตอน กลีบของดอกย่อยด้านนอกซ่อมมักไม่เท่ากัน

มี 5 อัน แยกกัน ติดเยื้องสลับกับกลีบดอกติดอยู่บนแนววงขอบ

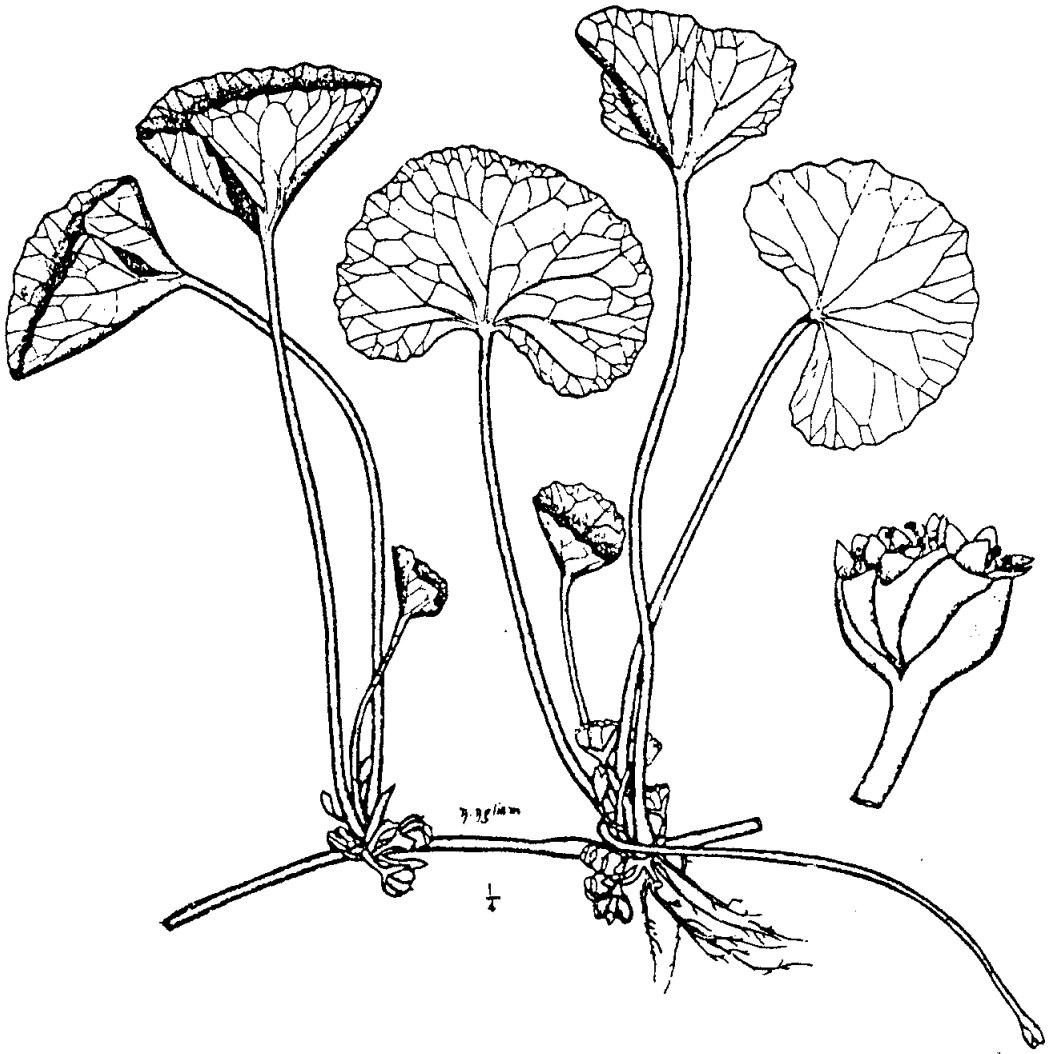
มีรังไข่ 2 อันติดกัน เป็นแบบ inferior มีครีบสันของท่อไขมัน (vitae) ทอดตามแนวยาวของรังไข่ ก้านเกสร มี 2 อันแยกกัน มีโคนก้านป่องเป็นกระเปาะอยู่ชิดกัน เรียก stylopodium รังไข่แต่ละอันมีเมล็ดไข่ 1 เม็ด

เป็นแบบ axile placentation

ผล	เป็น แบบ cremocarp หรือคล้ายผลแบบ nut หรือ schizocarp เมื่อแตกแต่ละซีกเรียกว่า mericarp ติดอยู่บนก้านฐานแกนผล (carpophore) ซึ่งจะแตกออกเป็น 2 แฉกยาว ที่ผิวของผลจะมีแนวท่อน vittae ปรากฏชัดเจน
เมล็ด	มีลักษณะครึ่งวงกลม มีอาหารสะสมประเภทน้ำมัน ต้นอ่อนในเมล็ดมีขนาดเล็ก
ฤดูออกดอก-ผล	ประมาณ 2-3 เดือนหลังจากงอก

ตัวอย่างชนิดพืช

<i>Anethum graveolens</i>	เทียนข้าวเปลือก
<i>Angelica acutiloba</i>	ตั้งกู่ย
<i>Apium graveolens</i>	คื่นฉ่าย
<i>Cerum carvi</i>	หอมป้อม
<i>Centella asiatica</i>	บัวบก
<i>Coriandrum sativum</i>	ผักชี
<i>Cuminum cyminum</i>	ยี่หระ, เทียนขาว
<i>Eryngium foetidum</i>	ผักชีฝรั่ง
<i>Foeniculum vulgare</i>	ผักชีล้อม
<i>Hydrocotyle javanica</i>	ผักหนอก
<i>Hydrocotyle siphthorpioides</i>	หญ้าเกสิดหอย
<i>Oenanthe stolonifera</i>	ผักชีล้อม
<i>Petroselinum crispum</i>	ผักชีฝรั่ง
<i>Peucedanum dhana</i>	มะแหลบ
<i>Trachyspermum ammi</i>	ผักชี
<i>Trachyspermum roxburghianum</i>	ผักชีล้อม

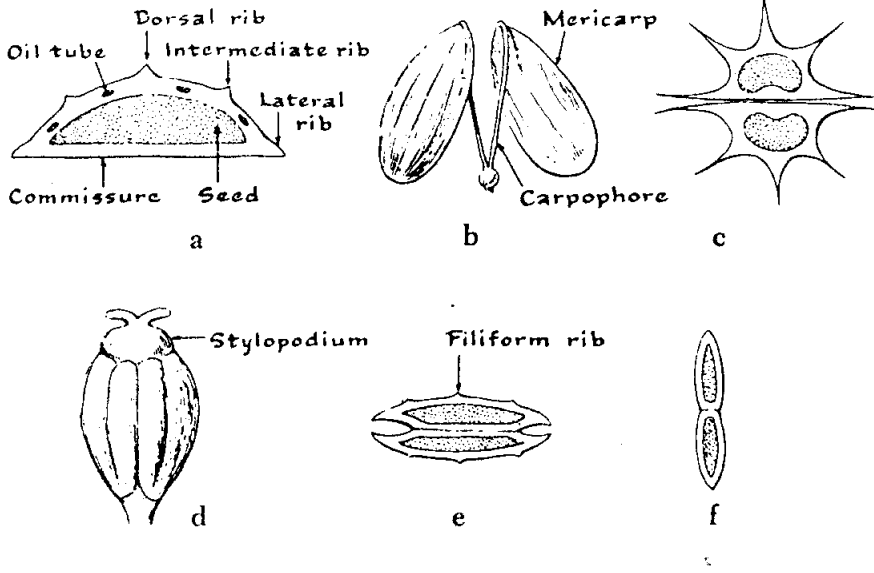

ภาพที่ 273 บัวบก (*Centella asiatica*)

ภาพที่ 274 แครอท (*Daucus carota*)

ภาพที่ 275 ผลของผักกวางตุ้งผักชี